

UDENRIGSMINISTERIET

Den oktober 2007

Spørgsmål fra Udenrigsudvalget til
ministeren for udviklingsbistand af 29.
september 2008 stillet af Frank Aaen (EL)
URU alm. del – spørgsmål 229

Spørgsmål 229:

Vil ministeren oplyse om den aktuelle situation i Bolivia, hvor tilhængere af autonomi i lavlandsregionerne har begået vold mod indianske tilflyttere, indianske organisationer, fagforeninger og bondeorganisationer samt støtter af Bolivias præsident Evo Morales?

Svar:

Den politiske situation i Bolivia er aktuelt polariseret og præget af to modsatrettede politiske visioner: På den ene side Morales-regeringens ambitioner om en centralisering af statsmagten og omfordeling af indtægter, og i et vist omfang rettigheder, til fordel for det fattige indianske befolkningsflertal - symboliseret ved det nye grundlovsudkast. På den anden side ambitionerne hos de økonomisk mere veludviklede lavlandsregioner om selvstyre baseret på lokal kontrol med ressourcer.

Bolivias regering ønsker et opgør med, hvad den ser som 500 års uretfærdighed mod den oprindelige befolkning – et ønske om grundlæggende at ændre det bolivianske samfund. Oppositionen forekommer på nationalt plan splittet og domineret af kræfter, hvis udgangspunkt alt-overvejende er ønsket om at fastholde lokale magtbaser. Begge parter har hidtil manglet reel kompromis- og forhandlingsvilje. De står politisk meget langt fra hinanden, og benytter sig i varierende grad af metoder, der direkte er med til at underminere tilliden til det bolivianske demokrati og dets institutioner. Den nationale dialogproces er kort sagt meget skrøbelig.

Hændelserne i dagene 8. - 11. september 2008 afspejler dette. Her kom det til en bølge af voldelige sammenstød i flere af Bolivias lavlandsregioner (Tarija, Santa Cruz og Pando) mellem på den ene side tilhængere af regionalt selvstyre og på den anden side regeringsstøtter, herunder indianske organisationer, fagforeninger og bondeorganisationer. I Pando førte sammenstødene til mindst 20 døde og et ukendt antal sårede, primært blandt regeringens støtter, og der blev efterfølgende indført undtagelsestilstand. Hændelserne i Pando er nu genstand for flere undersøgelser, herunder fra nabolandene og FN's menneskerettighedshøjkommissariat.

Efter de voldsomme begivenheder blev der etableret en dialog mellem regeringen og borgmestrene fra lavlandsregionerne, som dog sluttede uden indgåelse af en politisk aftale. Forhandlingsprocessen om regeringens grundlovsudkast er nu flyttet over i Kongressen, hvor der er nedsat et udvalg med deltagelse af Kongressens fire partier, herunder oppositionen, der skal føre dialogen videre. Det er forhåbningen, at det parlamentariske arbejde kan føre til forhandlede aftaler om reform af grundlovsudkastet.

Fra dansk side har man gjort det klart, at den reformproces, som Bolivia har behov for og som flertallet af befolkningen ønsker, bør ske inden for demokratiets rammer, med respekt for mindretallets rettigheder og for de parlamentariske spilleregler. Jeg understregede blandt andet disse synspunkter under et møde med Bolivias planlægningsminister den 10. oktober 2008. Fra dansk side ydes der derfor støtte til at styrke centrale demokratiske institutioner som forfatningsdomstolen, det nationale valgråd og ombudsmandsinstitutionen. Endelig søger Danmark i samarbejde med andre donorer også at støtte moderate kræfter i det bolivianske samfund (såvel i civilsamfund som i det politiske miljø) som ønsker dialog, forhandling og kompromis.